

ŠLP Křtiny a MENDELU hledají cestu, jak lépe chránit přírodu a zpřístupnit ji návštěvníkům

Datum 13.10.2026
Subjekt Mendelova univerzita v Brně
Autor Petra Levá
E-mail petra.leva@slpkrtiny.cz
Telefon +420 725536206
Region Česká republika - Jihomoravský kraj
Kategorie Cestovní ruch, Lesnictví a těžba dřeva, Univerzity, Životní prostředí

Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny Mendelovy univerzity se zapojuje do projektu, který má pomoci lépe řídit návštěvnost v okolí Brna a chránit cenné přírodní lokality. V jeho území vznikne nový Plán udržitelného turismu, modernizuje se monitoring návštěvnosti a přibudou také místa, která lidem nabídnou nové možnosti, jak přírodu poznávat. Projekt současně přinese konkrétní opatření na podporu biodiverzity a zadržování vody v krajině.

Lesy Školního lesního podniku Křtiny jsou dlouhodobě vyhledávaným místem pro výlety, sport i odpočinek. Spolu s územím CHKO Moravský kras tvoří rozsáhlý přírodní celek v okolí Brna, který každoročně navštěvují desetitisíce lidí. Návštěvnost však není v území rozložena rovnoměrně. Zatímco některá místa čelí výraznému náporu, jiná zůstávají mimo hlavní turistické trasy. „Naším cílem není lidi z lesa vytlačovat. Naopak chceme hledat cesty, jak jim nabídnout další zajímavá místa a zároveň zachovat hodnoty, kvůli kterým do našeho území přicházejí. K tomu ale potřebujeme vědět, jak se návštěvníci v krajině pohybují a kde je návštěvnícký tlak největší. Teprve na základě těchto informací můžeme dobře rozhodovat, kam návštěvníky směřovat a kde naopak přírodu více chránit,“ uvedl ředitel ŠLP Křtiny Tomáš Vrška.

Jedním z hlavních výstupů bude Plán udržitelného turismu pro CHKO Moravský kras a ŠLP Křtiny. Jeho cílem je nastavit dlouhodobý přístup k návštěvnosti území tak, aby bylo možné skloubit ochranu přírody, hospodaření v krajině a možnosti jejího šetrného využívání veřejností. Důležitou součástí bude také přesnější monitoring návštěvnosti. V území přibude pět nových sčítačů, stávající zařízení se zmodernizují a vývoj návštěvnosti bude možné sledovat prostřednictvím veřejného webového rozhraní.

Projekt se zaměří také na rozvoj návštěvníckého a vzdělávacího zázemí přímo na pozemcích ŠLP Křtiny. Jedním z míst, která se promění, bude Arboretum Křtiny, které v roce 2028 oslaví 100 let od svého založení. V arboretu vznikne vzdělávací zóna Vrbiště – bludiště s altánem určeným pro výuku v terénu. Nové odpočinkové místo vznikne také ve Stoletém háji a obnovy se dočká i zázemí lesní pedagogiky v areálu Doubravka. Celkem projekt počítá na území ŠLP Křtiny s nejméně 33 prvky návštěvnícké infrastruktury. Patřit mezi ně budou například altány, pikniková místa, naučné tabule nebo kompostovací toalety. „Chceme, aby lidé měli možnost les nejen navštívit, ale také mu lépe porozumět. Dobře navržené návštěvnícké zázemí může pomoci soustředit část návštěvnosti do míst, kde je možné ji zvládnout, a současně nabídnout kvalitní prostor pro vzdělávání a lesní pedagogiku. Právě propojení péče o les, ochrany přírody, vzdělávání a smysluplného trávení volného času je pro nás důležité,“ vysvětlil Tomáš Pospíšil.

Pozornost projektu se nebude soustředit pouze na návštěvníky. Součástí jsou také konkrétní opatření na podporu biodiverzity a obnovu vodních biotopů. Na Zaječím potoce v Brně budou obnoveny tři zanesené rybníky a jedna stávající tůň. Současně vzniknou čtyři nové tůně a sedimentační mokřad. Po dokončení tak na lokalitě vzroste počet vodních ploch ze čtyř na devět. Z důvodu revitalizace bude lokalita Zaječí potok od 15. října 2026 do 15. ledna 2027 uzavřena. Uzavírka bude označena také cedulemi na přístupových místech. Na místě probíhat odstraňování náletových dřevin z hrází a okolí nádrží, což je nezbytný krok pro revitalizaci Zaječího potoka. Opatření mají pomoci zadržovat vodu v krajině a zlepšit podmínky pro obojživelníky a další druhy vázané na vodní prostředí.

Nová vodní nádrž a dvě tůně vzniknou také v Oboře Sokolnice. Biologické průzkumy zde i na Zaječím potoce potvrdily výskyt řady chráněných druhů. *„Nestačí pouze usměrňovat pohyb návštěvníků. Současně musíme pečovat o prostředí, ve kterém žijí citlivé druhy. Obnova vodních biotopů je konkrétním příkladem toho, jak můžeme zvyšovat odolnost krajiny a zároveň vytvářet lepší podmínky pro biodiverzitu,“* uvedl biolog Roman Barták.

Důležitou součástí projektu je také vzdělávání a osvěta. Uskuteční se nejméně 13 akcí pro veřejnost a tématu řízení návštěvnosti se bude věnovat také výuka na Mendelově univerzitě v Brně. Studenti se zapojí rovněž prakticky. Během tří celodenních setkání s dobrovolnou stráží přírody CHKO Moravský kras si budou moci vyzkoušet práci strážce přírody včetně komunikace s návštěvníky a prevence negativních dopadů turismu. Projekt nabídne také témata bakalářských a diplomových prací.

Projekt *Ochrana cenných ekosystémů a řízení udržitelné turistiky v okolí Brna* probíhá od června 2026 do prosince 2028. ŠLP Křtiny je do něj zapojen jako součást Mendelovy univerzity v Brně. Realizátorem projektu je společnost Atregia s.r.o. ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně, společností ASITIS s.r.o., společností KAVYL, spol. s r.o., a švýcarským partnerem WSL. Projekt je finančně podpořen v rámci Programu Švýcarsko-české spolupráce. Celkový rozpočet projektu činí 99 730 670 Kč.

Kontakt pro média: Ing. Petra Levá, projektová manažerka, tel. +420 725 536 206, petra.leva@slpkrtiny.cz

Ing. Tomáš Pospíšil, zástupce ředitele – ekonom, tel. +420 724 523 123, tomas.pospisil@slpkrtiny.cz

Ing. Kamila Illy Hájková, PR & komunikace, tel. +420 608 845 497, kamila.illy.hajkova@slpkrtiny.cz

<https://mendelu.cz/slp-krtiny-a-mendelu-hledaji-cestu-jak-lepe-chranit-prirodu-a-zpristupnit-ji-navstevnikum>